

5. „Boldogok a békességszerzők”

Amikor a feltámadt Jézus a két emmauszi tanítványhoz csatlakozik, béke és remény nélkül találja őket. (vö. Lk 24,13-35) Ők elhagyták Jeruzsálemet, és így Jézus tanítványainak azt a kis maradékát is, akik az Utolsó Vacsora termében Jézus Anyjával testvérien együtt maradtak mindennek ellenére.

„Pedig mi azt reméltük, hogy ő fogja megszabadítani Izraelt.” (Lk 24,21), mondták Neki. De Jézust keresztre feszítették, meghalt, és ez a remény kudarcot vallott.

Amit a két tanítvány mond, két nagy hibáról tanúskodik: az egyik, ahogy az élethez, a másik, ahogy magához Jézushoz viszonyulnak. Az első tévedés abban van, hogy mire alapozták a reményüket. Politikai, világi sikert reméltek Jézustól. Azt remélték, hogy Krisztus által hatalmat és dicsőséget kapnak. Azt remélték, hogy Ő legyőzi és megsemmisíti ellenségeiket.

Milyen gyakran esünk ebbe a hibába még akkor is, amikor hivatásunk, közösségi életünk felfogásáról és megéléséről van szó! Olyan békét remélünk, amely a hatalomtól, gyakran a gazdasági hatalomtól, vagy ellenségeink legyőzésének sikeréből származik. Vagyis olyan békében remélünk, mely csak a miénk lesz, és nem olyan jó, melyet másokkal, mindenkivel megoszthatunk. Ebbe a még hamisabb békébe vetett hamis remény a gyökere oly sok hűtlenségnek, és még inkább az oly sok megosztottságnak, nemcsak a világban, hanem a közösségekben is.

A két emmauszi tanítvány másik hibája, mely az elsőhöz kapcsolódik az, hogy nem értik meg, hogy amit szomorúságuk és kétségbeesésük okaként írnak le, az számukra a végtelen öröm oka kellene, hogy legyen. „Főpapjaink és a tanács tagjai kereszthalálra ítélték, és keresztre feszítették.” (Lk 24,20) Jézus meghalt a kereszten és emiatt nincs többé reményük. De a kereszt valójában minden remény forrása, egy olyan reményé, melyben egyáltalán semmi sem okozhat csalódást. A ragaszkodásuk a világi hatalomba vetett reményhez megakadályozza őket abban, hogy megnyissák szívüket a kereszt reménysége előtt, és így azelőtt a béke előtt, melyet semmi sem vehet el tőlük.

Mi is elveszítjük a reményt és a békét, amikor Krisztus testén, vagyis az egyházon, közösségeinken, vagy önmagunkon látjuk a kereszt sebeit, gyengeségét és ostobaságát. Nem látjuk, hogy valójában éppen ez az, aminek reménnyel és békével kellene eltöltenie bennünket, mert semmi, még a halál sem veheti el már tőlünk az életet és a szeretetet, mely Krisztus megnyílt Szívéből árad.

De vegyük észre, hogy Jézus a két emmauszi tanítványhoz azon az úton csatlakozik, amelyen már elindultak: egy rossz úton, mely rossz irányba vezet, mely nem a reménység, a béke felé veszi az irányt. A Feltámadott éppen ezen az úton éri el őket, és együtt megy velük azon a rossz úton, amelyet ők választottak.

De attól a pillanattól kezdve, hogy Krisztus, aki maga „az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6), velük jár, az út helyes lesz, az út az igazság útjává válik, amely az életre vezet.

Az Egyház keresi szinodalitása útját és arra hív, hogy minden közösségben és a Rendben megtaláljuk azt. Fontos, hogy egyre inkább tudatosuljon bennünk, hogy az Egyház szinodális útja alapvetően maga Krisztus, aki velünk jár azon az úton, amelyen járunk, amely sokak számára fárasztó, szomorú, rossz is, vagy amelyet oly sok valós vagy képzelte akadály gátol. Mielőtt kijavítanánk az irányt – mint az emmauszi tanítványok, akik még aznap este újra elindultak az ellenkező irányba –, segítenünk kell magunknak, hogy meglássuk a Feltámadottat, aki most velünk jár, aki most szól hozzánk, aki közel van hozzánk, és annyira szeret minket, hogy a szívünk lángolni kezd (vö. Lk 24,32). A velünk járó Feltámadott már most is megtapasztalhatóvá teszi számunkra a bennünk és köztünk lévő békét, mely, mint egy napsugár a felhőkön át, gyakran felragyog, hogy vigaszt és reményt adjon nekünk, megújítva fáradt energiáinkat, hogy futva hirdessük, hogy Krisztus él és velünk van.

Néha, amikor nehéz személyes és közösségi pillanatokon megyünk keresztül, megkockáztatjuk, hogy megemlékezünk Krisztusról, és úgy beszélünk róla, mint megholtáról, akibe többé nem vethetünk reményt. Ehelyett úgy kellene beszélnünk és emlékeznünk róla, mint a Feltámadotról, aki törődik velünk és mindig csatlakozik hozzánk, nem csak azért, hogy visszaadja a reményt, hanem azt is, amit remélünk, amit elvesztettünk, a Lelket, aki szeretetet, örömet és békességet ad nekünk (vö. Gal 5,22).

Jézus a Boldogmondásokban felsorolja a Lélek ajándékait, amelyeket Ő maga ad nekünk, amikor megtapasztaljuk saját és mások korlátait. Az egyik boldogság a békességre vonatkozik: „Boldogok a békeszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.” (Mt 5,9)

Békeszerzőnek lenni nem más, mint „keresni és követni a békét”, amit Szent Benedek kér tőlünk. A békeszerző vagy a béke munkása éppen az, aki mindenben annak szolgálatába áll, hogy a békét elfogadják és az növekedjék. A békét szolgálja úgy, hogy kitartóan keresi, kitartóan kéri Istentől, amint láttuk, de készségesen megengedni Jézus Lelkének, hogy megvalósítsa azt is, amit ez a boldogmondás ajándékként ígér azoknak, akik a békéért dolgoznak: hogy Isten gyermekeinek ismerjék el őket. Az összes boldogmondás az Országot ígéri, vagy annak százszorosát, amit elvettek. Csak ez a boldogság ígéri, hogy Isten gyermekeinek neveznek minket, vagyis, hogy Jézus Krisztussal, Isten Egyszülött Fiával azonosítanak.

Ha valakit azért tekintenek Isten gyermekének, mert békére törekszik, az azt jelenti, hogy a béke kiváltképpen a testvériség jele. A béke, a szív békéje vagy béke az Istennel, és mindenekelőtt a testvéri béke, a kiengesztelődés gyümölcse. A békességszerző a testvériségnek, vagyis a megbocsátásnak, a kiengesztelődésnek, a megosztásnak, a vigasztalásnak, a mások meghallgatásának, a testvéri feddésnek, a rászorulóknak szolgálatának és gondozásának munkása. A béke kiemelkedő útja a

testvéri szeretet. Szent Benedek egész Regulája arra kér bennünket, hogy a békét a testvériség megélésével keressük. Fogadalmainkat is: az engedelmisséget - szegénységet - tisztaságot - állhatatosságot, azzal segít megélni Szent Benedek, hogy békében építsük a testvéri életet. Máskülönben semmilyen keresztény vagy monasztikus kötelezettség, semmilyen aszkézis, semmilyen megtérési törekvés nem öltene testet bennünk, nem öltene testet az életünkben. Isten gyermekeinek lenni ugyanaz, mint Krisztusban testvéreknek lenni.

Egy közösségben akkor van igazi békére törekvés, ha valódi testvériségre törekednek. Ha a testvéri kapcsolatok távolságtartók, akkor a közösségben lehet bizonyos nyugalom, de nem lehet megtapasztalni az igazi békét, Isten békéjét, mely minden értelmet felülmúl, és megőrzi szívünket és gondolatainkat Krisztus Jézusban (vö. Fil 4,7). Éppen ezért a valódi béke mindig a kiengesztelődés gyümölcse. A kiengesztelődés nem azt jelenti, hogy nincsenek konfliktusok és hiányosságok közöttünk, hanem, hogy a kölcsönös megbocsátás által Krisztus szeretetében, a Lélek közösségében és az Atya irgalmában oldjuk meg azokat.

A Regula 4. fejezetében a „jócselekedet eszközei” közül az utolsó három egyszerű és nagyszerű módon fejezi ki ezt:

„Ellenségedért Krisztus szeretetében imádkozzál.

Haragosoddal még napszállta előtt békülj ki.

Isten irgalma felől soha kétségbe ne essél.” (RB 4,72-74)

Szent Benedek számára a béke az a belső állapot és kapcsolat másokkal, amely úgy mond Krisztus szeretete – aki a kereszten imádkozik ellenségeiért, vagyis mindannyiunkért, bűnösökért – és az Atya irgalma között feszül, aki válaszol a Fiú imájára, és amely felől, éppen ezért, soha nem eshetünk kétségbe. Soha nem eshetünk kétségbe a béke felől sem, a szívünkben, a közösségeinkben, az egyházban és a világban lévő béke felől, mert **az igazi béke a Szentlélek ajándéka, melyet a Fiú szeretete kér számunkra az Atya irgalmából.**

Ezen a szentháromságos dimenzió kívül nem érthetjük meg igazán a békét, nem fogadhatjuk be és nem élhetjük meg. Az igazság, mely lehetővé teszi számunkra a béke befogadását, mindenekelőtt az igazság Istenről, aki a kereszthalál elmenő Szeretet és a végtelen Irgalom. Csak ebben a Krisztusban kinyilatkoztatott, Istenről szóló igazságban fedezhetjük fel az emberről, önmagunkról és másokról szóló igazságot, mely lehetővé teszi, hogy keressük és kövessük a békét, anélkül, hogy kétségbeesnénk afelől, hogy megtaláljuk és megéljük azt önmagunkban és egymás között azért, hogy továbbadjuk az egész emberiségnek.